

KARACA OĞLAN ELEŞTİRİSİNE KÜÇÜK CEVAPLAR: 2 / ELEŞTİRİ Mİ, TAHRİF VE TAHRİP CAMBAZLIĞI MI?

Prof. Dr. Saim SAKAOĞLU

2004 yılında yayımladığım *Karaca Oğlan* adlı 1030 sayfalık çalışmama, bir yakınının profesörlüğe yükselmesi aşamasında olumsuz rapor yazdığım için, ortaklaşa yazıldığı her hâlden anlaşılabilir bir eleştiri yazısı karalayarak eski öğrencim ve o günlerde bölüm başkanlığımın yardımcısı olan Yrd. Doç. Dr. Orhan Yavuz'un muhteşem yazısından bazı seçme incileri (!) vermeye devam ediyoruz. Önceki yazımızın adını da kısaca hatırlatıverelim: *Üç ile Dördü Karıştırıp Şiiri Tahrif Eden Bilgin!*

İşte bu bilgin, hocasının eserine saldırmak için son derece bilimsel bir yöntem icat etmiş: Hocasının cümlelerini bozmak, ardından da o cümlelerde her türlü kusuru bulmak! Bu elbette her babayiğidin harcı (!) değildir.

Şu cümle bizim *Karaca Oğlan* adlı kitabımızdan aynen alınmıştır: “*Köprülü'nün her iki tanıtmasında da yer alan başka bir ‘Kara Oğlan’ araştırmacıları uzun uzun meşgul etmemişse de bir ara kafalarını karıştırmıştır.*” (s. 21, 4. maddenin ilk cümlesi)

Bu cümlede ne bir bilgi ne de bir Türkçe hatası vardır, ikisi de yoktur. Ancak eleştirmen olarak tanıtılan zat, bizim bu cümlemizi üç yerinden yaralarsa, elbette hem bilgi hem de Türkçe hatası oluşacaktır. Sayın Yavuz bu cümlemizi aşağıdaki şekle sokarak bozmuş, tahrif etmiş, dahası tahrip etmiştir.

“*Köprülü'nün her iki tanıtmasında da yer alan başka bir ‘Karaca Oğlan’ araştırmacıları uzun uzun meşgul etmişse de bir ara kafaları karıştırmıştır.*” (Yavuz, s. 19, 8. madde)

Şimdi, bu tuhaflaştırılan, ‘yılın tahrif ve tahrip edilen cümlesi ödülü’ne layık görülen (!) *Orhan Yavuz* cümlesiyle ilgili görüşlerimizi sıralayalım:

a. Sayın Yavuz, âşık edebiyatını bilmemektedir. Buna karşılık eleştiri (!) yazısı kaleme alıyor. İkisi de dilci olan (Doç. Dr. Y. Karasoy ve Yrd. Dr. M. Toker) hakemler de engin (!) bilgileriyle Sayın Yavuz'un bu bilgi eksikliğini fark edemiyorlar! Çünkü bizim cümlemizdeki **Kara Oğlan** ile Sayın Yavuz'un icat ettiği (!) **Karaca Oğlan** farklı kişilerdir. Demek ki âşık edebiyatı konulu bir kitabı bir dil yardımcı doçenti eleştirecek ve iki dilci de hakemlik (!) edecek. Üçü de alan dışı. Bu tuhaf, belki de kasıtlı seçimi, aynı zamanda derginin sahibi olan ve kendisini de hakem tayin eden Doç. Karasoy yapmış olmalıdır. Sanki koskoca Selçuk Üniversitesinde veya kabarık hakem listesinde bu işi yüklenerek bir kişi bile yok! Vardır ama onlar eleştiri yazısını okumadan rapora (!) bağlayacak kadar bilim dışı kişiler değildir. Hele hele yukarıdaki cümlemizde olduğu gibi sahte cümleler icat ederek ona dayandırılan ahkâmlar kesmeyeceklerdir.

b. Sayın Yavuz, **etmemişse**'nin **etmişse** şeklinde tahrif edilmesini bilmeyecek veya algılamayacak birisi değildir. Çünkü onun ders verdiği konulardan biri de **cümle bilgisi**'dir. Acaba burada bir kasıt mı vardır yoksa bir dikkatsizlik mi? Eleştirinin tamamını okuma sabrını gösterenler fark etmişlerdir ki bu yazı sadece Sayın Yavuz'un bilgisayarından çıkmış değildir. Üslup ve dil öylesine farklıdır ki bu yazının kaleme alınmasında en az iki yardımcı eleştirmen daha çalıştırılmıştır. Sebep: Sözde eleştiride, kitabımız başından sonuna kadar ele alınacaktı. Ancak Sayın Yavuz'un zamanı olmadığı için yardımcı eleştirmenler kullanılmıştır. Eleştirinin yarım bırakılmasının sebeplerinden biri de yorgunluk değil, yazının 17. sayıya yetiştirilmesi arzusudur. Çünkü son sınıf öğrencilerimiz mezun olmadan bu eleştiriyle tanıştıracaktır. Sınav saatinde sınıflarda, parasal kaynağı hâlâ açıklanamayan yüzlerce ayrı basımdan alabilmeleri için öğrenciler Sayın Yavuz'un odasına yönlendirilmiştir. Bölüm koridorlarını kirleten reklam afişleri de niyetin nerelere kadar uzandığının kanıtıdır.

Ayrıca her iki hakem de raporlarına bir tek not düşmemişler, sadece ‘TDK'nin Yazım Kuralları'ndan söz etmişlerdir. Ancak Sayın Yavuz bu uyarıyı dikkate bile almamış, yazım hatalarıyla dolu yazısını basımevine ulaştırılmasını sağlamıştır. Hakemlerin o kısa uyarıları da bizim bilgi isteme hakkımızı kullanmamız üzerine eklenmiş olabilir.

c. Sayın Yavuz, **kafalarını** ve **kafaları** kelimelerinin arasındaki farkı bilmeyecek kadar bilgi yoksunu değildir. Ya, cümlemizi bozmak için kasten yapmıştır veya dikkatsizlik sonucu (!) böyle bir durum ortaya çıkmıştır. Üçüncü ihtimal ise, bu işe yardımcı olan ve bizim ‘taşeron eleştirmen’ olarak adlandırdığımız kişinin eleştiri işine baştan savma yöntemiyle eğilmesidir.

Şimdi hep birlikte düşünelim. Bir cümle niçin böylesine baştan çıkarılarak eleştirilmeye çalışılır? Eleştirinin namusu böyle bir şeyi emretmeyeceğine göre ortada bir bilinmeyen vardır. İşte o bilinmeyen: Sayın Yavuz, cümlemizi bu hâle getirdikten sonra şu son derece değerli hükmünü (!) ortaya koyuyor:

“Yukarıdaki cümleyi bir TDK üyesi, kompozisyon hocasına ben yakıştıramıyorum.” (Yavuz, s. 19, nu. 8, 2. paragraf)

Önce Sayın Yavuz’un bu cümlesini inceleyelim: Acaba bu cümle Türkçe mi? Acaba bu cümledeki Türkçe hatalarının sayısı kaçtır? İki mi, üç mü? Yeri gelmişken bir daha hatırlatalım; Sayın Yavuz uzun yıllardan beri ‘cümle bilgisi’ dersini okutuyordu.

Bir de Sayın Yavuz o yıllarda beni hâlâ Türk Dil Kurumu’nun üyesi sanıyor. Oysa kendisi benim üyelik sürem 1983-2001 yılları arasında olduğunu yazısının 16. sayfasında duyuruyordu. Demek ki ben, kitabımın basıldığı tarihte Türk Dil Kurumu üyesi değilmişim!

Peki, benim cümlemi bozup, bunu da benim kompozisyon hocalığıma yüklemek acaba neyin hesaplaşmasıdır? Bunu şimdilik tarihe havale ediyorum.

Sayın Yavuz, sahi, siz bu cümlemi hangi art niyetinizle tahrif ve tahrip ettiniz? İnanıyorum ki bu işte size yardımcı olanların hatırım kıramadınız! Bilim hatır üzerine değil, dürüstlük ve ahlaklı olmak üzerine kurulur, hatırlatırım..

2. Sayın Yavuz’un tahrifatçılığı sayılamayacak kadar çoktur, âdeta eleştirisinin ana konularından biri de ‘tahrif ustalığı’nın ispatıdır. Örneklere devam edelim.

Şu cümle bizim: “... *Tecer’in yazısının gönderilmesiyle ilgili teşekkürden de anlaşılacağı üzere Başgöz bu şiirin tamamını görmeliydi.*” (s. 54) Bu cümlemin tahrif edilen unsuru ise yüklemidir. Sayın Yavuz, bu yüklemimizi şöyle alıntılımıştır : “... **göndermeliydi.**” (Yavuz, 24, nu. 42)

Yüklemin **görmeliydi** şeklinden çıkartılıp **göndermeliydi** şekline sokulmasının bilim ve ahlak yönünden olduğu kadar cümlemin anlam yönünden de zararlı olduğunu hatırlatmak isteriz. Ey Yavuz, sen niçin bu yüklemi değiştirdin? Bilgi eksikliğinden mi, bir kasıt sonucu mu, yoksa birilerinin adına intikam almak için mi? Biliyorum, bu hatayı sen yapmadın, taşeron eleştirmenlerden biri yaptı ama yazı senin imzan ile çıktığı için hataların günahı senin boynuna yükleniverdi.

İşin ilgi çekici yanı, kitabımızda Prof. Dr. İlhan Başgöz’ün bazı görüşlerine katılmadığımızı belirtmemiz, Sayın Yavuz tarafından, âdeta o kişiyle düşman olduğumuz şeklinde yorumlanmış ve bize, İlhan Başgöz’e sahip çıkmasını şu atasözümüzle açıklamıştır: Düşmanımın (Sakaoğlu) düşmanı (Başgöz) dostumdur (Başgöz). Yazıklar olsun. Seni kaybettiğime değil, bana hayalî düşman kazandırmak dalaletine düştüğün için.

3. Bizden yapılan bir alıntı ve bizdeki sayfası için şunları söyleyebiliriz:

Biz, guya kitabımızın 46. sayfasında şöyle demişiz: “... imparatorluğun Rumeli ve Anadolu topraklarında yaşayan bir adaşının olduğunu elbette **biliyordu.**” Sayın eleştirmen bu cümlemize de saldırıyor (Yavuz 23: nu. 34).

Önce şunu belirtelim ki bizim 46. sayfamızda böyle bir cümle yoktur; bu cümle 47. sayfadadır. Üzerinde durmak istediğimiz asıl konu bu değil ama bizdeki rakama dayalı yanlışları ‘velevkâne ahsen...’ hesabı sık sık gündeme getiren eleştirmenimize, biz de bir defacık dokunuverelim dedik. Asıl konumuz ise Sayın Yavuz’un alışkanlık hâline getirdiği tahrifatçılığıdır. Bu cümlemin yüklemi, eleştirmenimizin alıntılıdığı gibi, **biliyordu** değil, **bilmiyordu**’dur. (s. 47, 7. satır). Koskoca üniversite hocası bilmiyordu’yu biliyordu diye aktarıyor. İnsaf yâhû...

etmemişse’yi **etmişse**, **görmeliydi**’yi **göndermeliydi**, **bilmiyordu**’yu **biliyordu** yapmak değme bilginin harcı değildir; eleştirinin bir satırını bile okumadan rapor (!) veren hakemlerin ise hiç harcı değildir. Bilimin, eleştiriciliğin ve de hakemliğin ne hâllere düştüğünü gösteren bunlardan güzel örnekler bulunamaz.